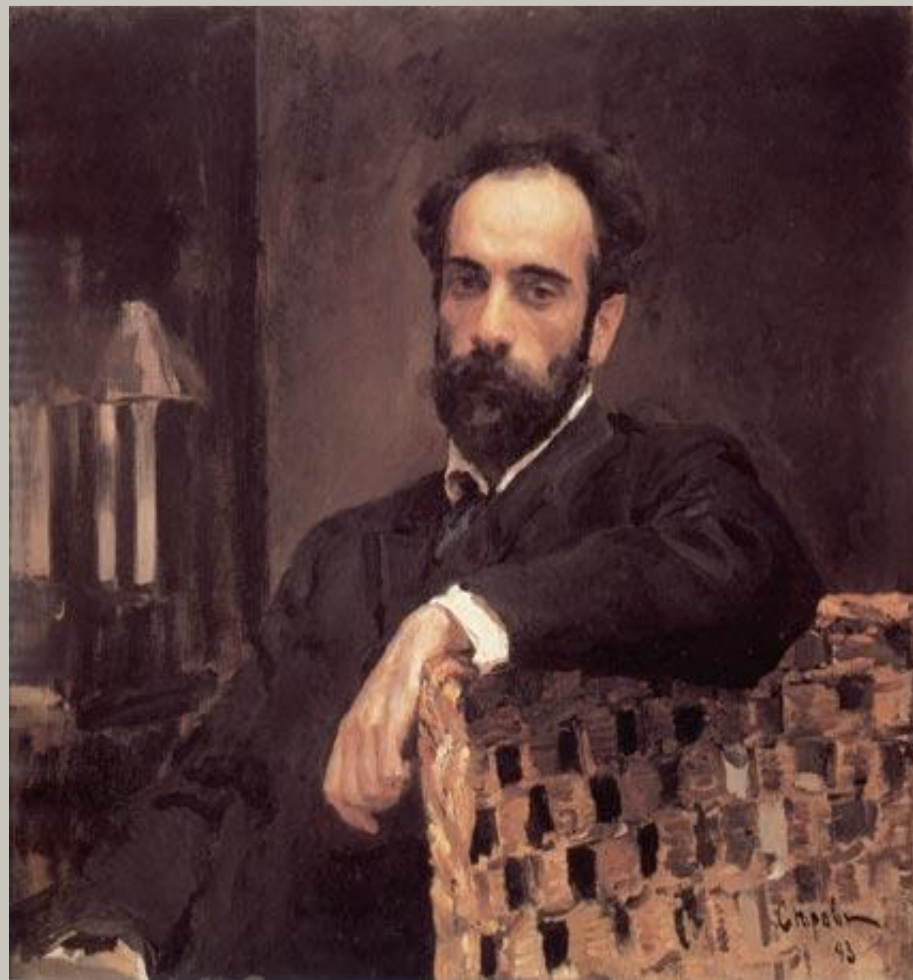

Левітан Ісаак Ілліч (1860 - 1900)

- *Художник-живописець, пейзажист, майстер ліричного пейзажу. Викладач Московського училища живопису, скульптури і зодчества. Представник реалістичної школи.*
- *Ісаак Ілліч Левітан народився 30 серпня 1860 року в Литві, в містечку Кібарти Ковенської губернії.*
- *У вересні 1876 року Левітан потрапляє в пейзажну майстерню А. К. Саврасова, а пізніше стає учнем В. Д. Полєнова.*

Перше визнання таланту

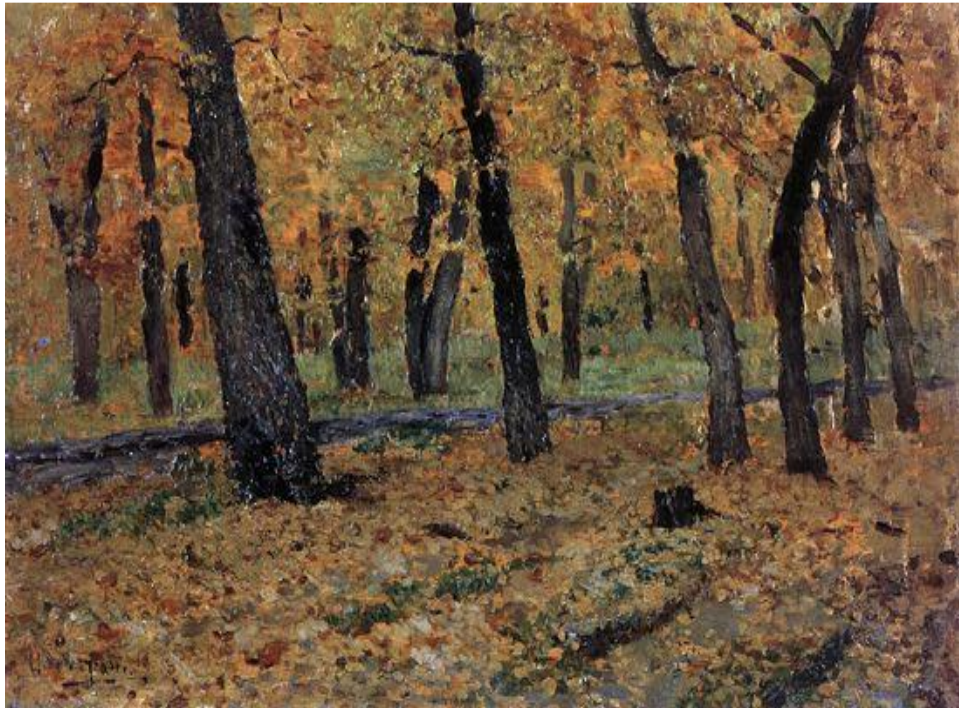
До перших з дійшовших до нас творів живописця відносяться два невеликих пейзажі, показаних на учнівських виставках, - "Вечір" (1877) і "Сонячний день. Весна" (1877).

З учнівської виставки 1880 року П. М. Третьяков купує картину дев'ятнадцятирічного художника "Осінній день. Сокольники". Це було першим визнанням таланту Левітана.

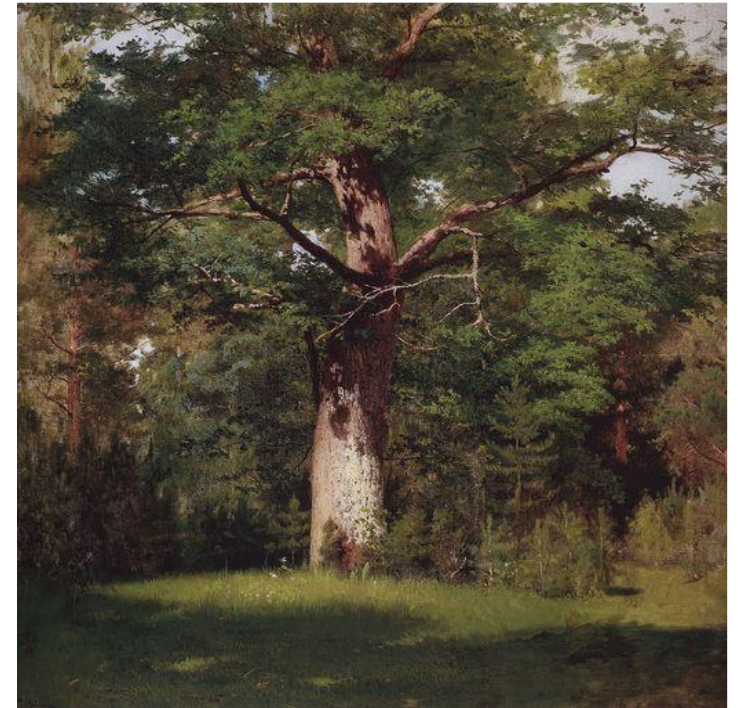

Перші роботи

- У літні місяці 1880-1884 рр.. він пише з натури в Останкіно. До цього часу відносяться роботи: "Дубовий гай. Осінь" (1880), "Дуб" (1880), "Сосни" (1880).

«Дубовий гай. Осінь»

«Дуб»

«Волзький період»

- У 1887 році художник, нарешті, здійснює свою мрію, і потрапляє на Волгу. Волзький період творчості Левітана триває до 1890 року.
- Пейзажі Волги, створені Левітаном, різноманітні ... Урочистої тишею, величавим спокоєм віє від полотен: "Вечір на Волзі" (1888) і "Вечір. Золотий Плесо" (1889).

Розквіт творчості

- *У березні 1891 року Левітан стає членом Товариства пересувних виставок. С. Т. Морозов (меценат і любитель живопису) надає художнику майстерню. Прагненням до створення епічного образу природи, картини-твори, відзначений період творчості художника з 1890 по 1895 рік. Серед них такі значні полотна, як "У виру" (1892), "Володимирка" (1892) і "Над вічним спокоєм" (1894).*
- *1895 був складним і важким у житті художника. Хвороба серця підточувала сили, супроводжувалася нападами болю, ядухою ... Меланхолія та особисті негаразди часом доводили Левітана до розпачу, до спроб покінчити з життям. Проте любов до природи і мистецтва стала тією цілющою силою, яка не тільки допомогла подолати хворобу, але й повела його до нових творчих відкриттів. Приїзд Левітана в березні 1894 року в Тверську губернію, в Островно, а потім у Горки відкриває останній період творчості художника.*

«Володимирка» (1892)

- *Нескінченно сіра, іде вдалину, здавалося б, нічим не примітна дорога. Навколо пусто, голо, лише рідкісні переліски да куці скрашують бідність пейзажу. І хмари, безпросвітно навислі над горизонтом, і однотонний колорит картини, і самотня фігурка Мандрівниці підкреслюють похмурий мотив пустельної дороги. Малі стежки, немов струмочки в річку, вливаються в її широке протягом, а вона панує над розкинулася навколо степом, і здається, ніби вся Росія перетнута нею.*

«У виру» (1892)

«Природа для художника вже не якийсь об'єкт діяльності, не ворожа сила, а джерело натхнення і самого життя. Вона прекрасна сама по собі.»

«Природа живе за своїми законами, велична і вічна.»

Левітан І.І.

«Над вічним спокоєм» (1894)

Композиція не має собі подібних. На передньому плані, ліворуч, височіє край косогору з церківкою і кладовищем на ньому. Далі, скільки вистачає очі, - тьмяна нерухома вода, облямована вдалині плавною лінією низького берега, тоскно пустельного аж до самого горизонту. Далекий берег тягнеться вузькою, млосно довгою смугою, одноманітною за кольором. Над ним - грізні, важкі хмари, що кидають похмурі тіні на все навколишнє

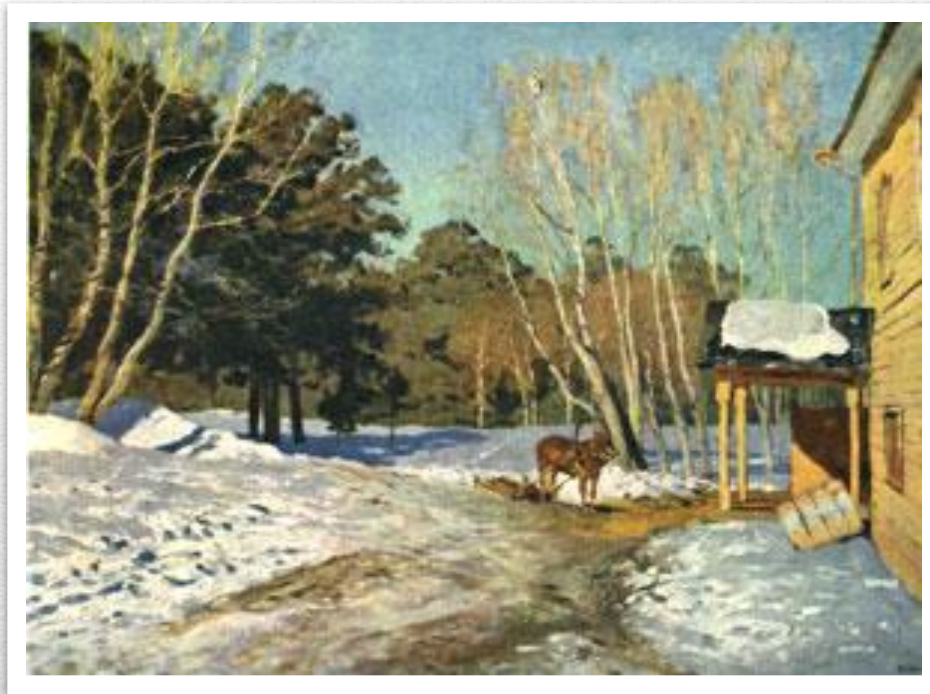
Пробудження в творчості

В сонячні березневі дні пробуджується природа ("Березень"), по-весняному співає і дзвенить струмок ("Весна. Останній сніг", 1895), ніжно пахнуть квітучі яблуні ("Квітучі яблуні", 1896); в кришталевій осінньої ясності виблискує золото листя, синіють річки, порожніють гаю ("Золота осінь", 1895) і настає "тише в'янення природи" («Осінь», 1895). Поетична краса природи дана як прославляння рідної країни, звучить як пісня, гімн Батьківщині.

«Весна. Останній сніг»

«Березень» (1895)

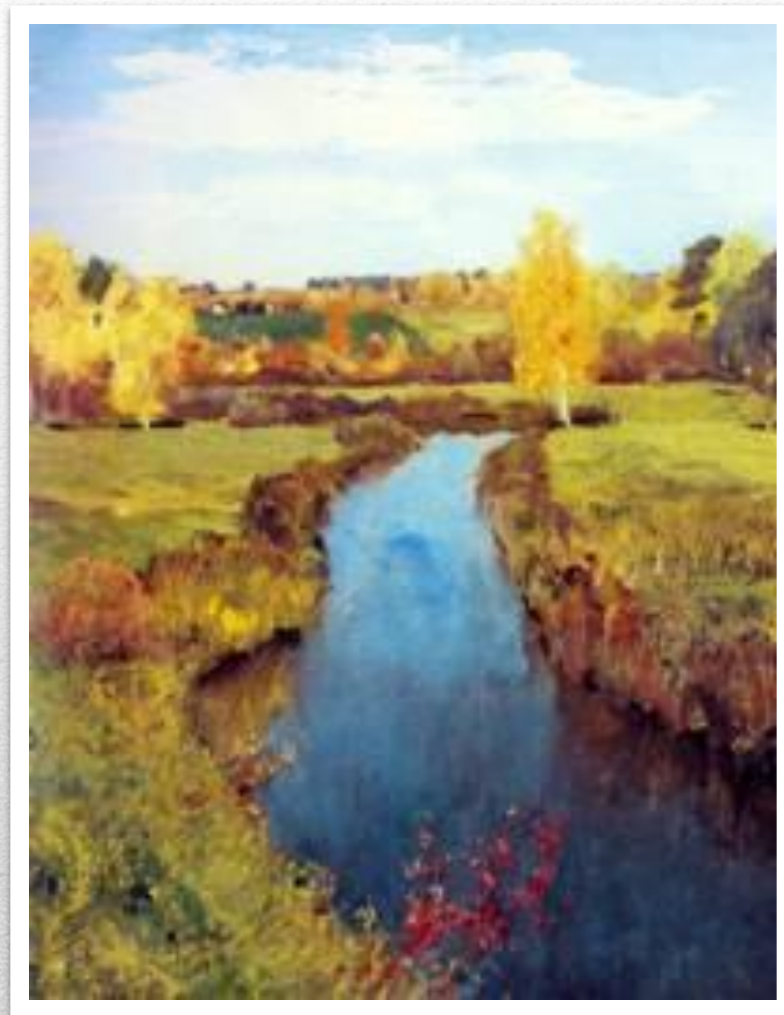

Немов на очах у глядача відступає зима, не в силах чинити опір молодим і здоровим силам весни. На дорозі, що веде до будинку, сніг вже побуріння, змішався з землею. Біля будинку, де особливо тепло, сніг шарується, стаючи схожим на тонкі пластинки слюди.

Відчуття, створюване картиною, можна визначити одним словом - свято. Світла сторона будинку, що відбиває сонячне світло, помаранчеві стовпчики ганку, густо-коричневі тіні на двері, блакитні - на снігу, світло-фіолетові рефлекси на кронах молодих дерев, яскраво-синя глибина неба - такий радісний, повний життя колорит картини.

«Золота осінь» (1895)

Він знаходить чисті, дзвінкі тони для мідних крон беріз, тьмяні, приглушені для зелені трав, холодні, синяво-фіолетові для нерухомої поверхні води з ясними відбитками берегів в ній, відводить погляд глядача далеко в глибину картини, слідом за зникаючим серед полів струмком. Малюючи тонкі і стрункі стовбури беріз, він створює той ледь вловимий ліричний мотив, який змушує відчутти поезію російської природи.

«Осінь» (1895)

*Унылая пора, очей очарованье!
Приятна мне твоя прощальная
краса,
Люблю я пышное природы
увяданье,
В багрец и золото одетые леса.
В их сенях ветра шум и свежее
дыханье,
И мглой волнистою покрыты
небеса,
И редкий солнца луч, и первые
морозы,
И отдаленные седой зимы угрозы.
О.С.Пушкин*

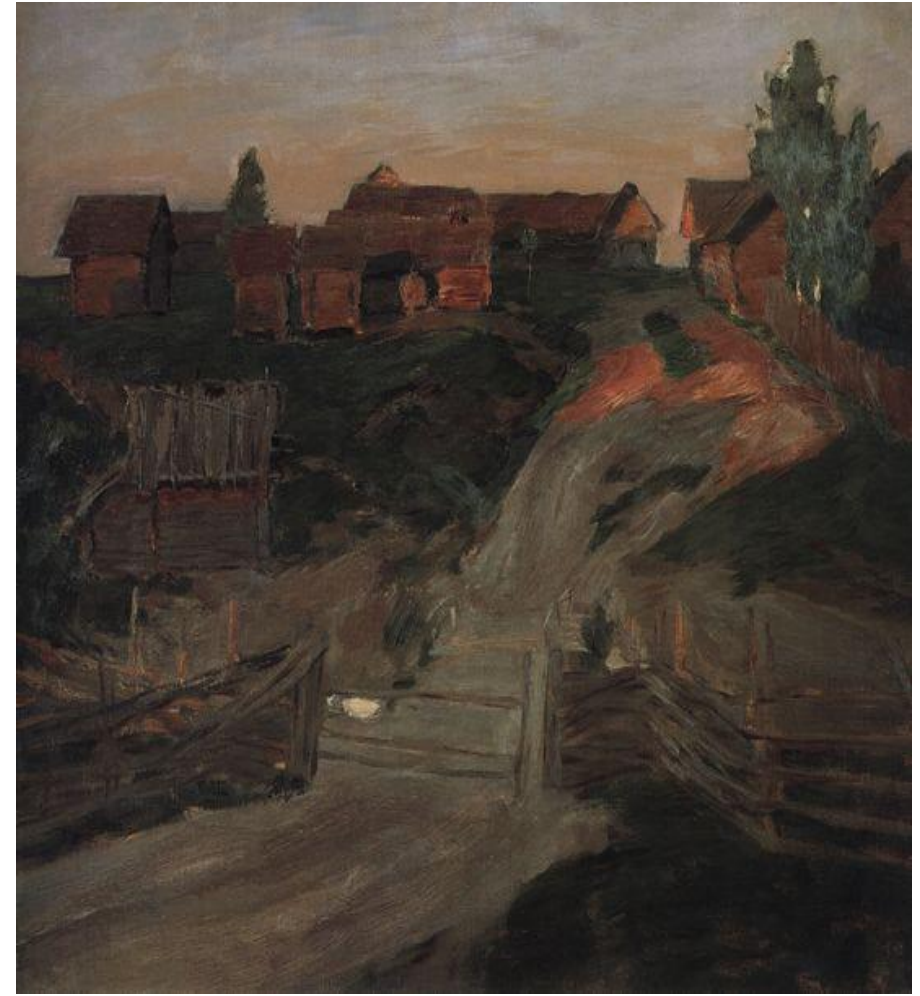
"Весна - велика вода"

Картина "Весна - велика вода" (1896-1897) завершує цикл ліричних пейзажів 1895-1896 років.

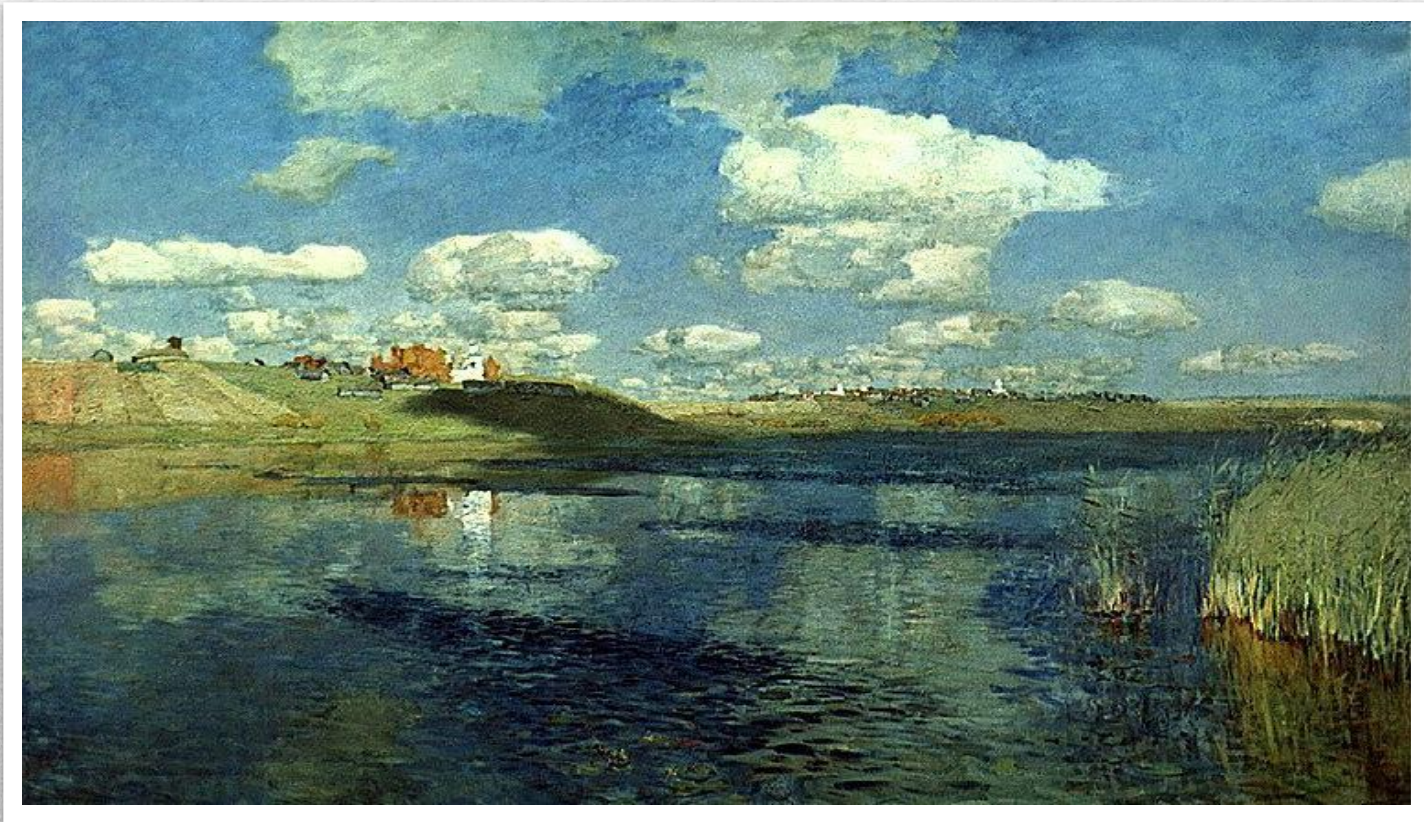
Останні роботи

В останні роки життя пейзажі Левітана вражають тонкістю і глибиною. Вони відображають прагнення художника "витончений" своє мистецтво так, щоб "чути трав животіння". Він все частіше звертається до втілення невловимих моментів у природі, прагне граничного лаконізму зображення "Останні промені сонця" (1899), "Луна. Сутінки" (1899), "Сутінки" (1900), "Сутінки. Копиці" (1899). Два останніх пейзажу визнані справжніми шедеврами Левітана.

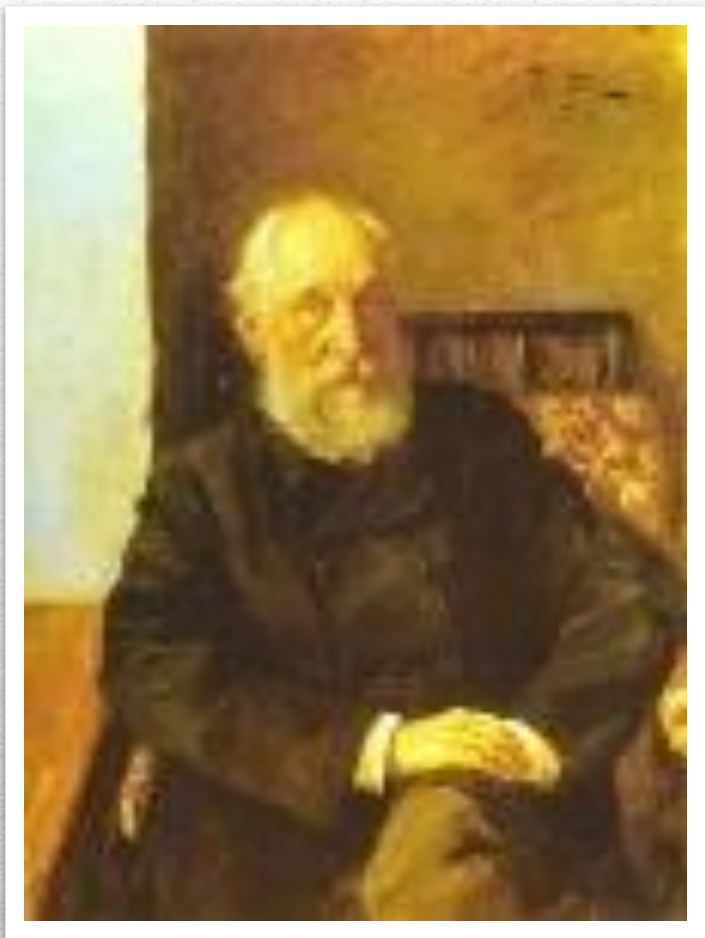

«Останні промені сонця»

Картина "Озеро" стала лебединою піснею художника. Левітан хотів назвати свій твір "Руссю"; йому хотілося дати йому деякий синтез своїх численних шукань. "Озеро" - узагальнений образ прекрасної і світлої російської природи. Русь, Батьківщина - останні думки і почуття художника. Він не зумів закінчити картину, як хотів ...

Останні роки життя

У 1898 році Левітанові присвоюють звання академіка пейзажного живопису. Він викладає в Московському училищі живопису, скульптури і зодчества. Його пейзажі з'являються на Всеросійських виставках, на виставках у Мюнхені і з успіхом експонуються на Всесвітній виставці в Парижі. Приходить загальне визнання, популярність. Однак здоров'я художника різко погіршується, хвороба серця неблаганно прогресує. Лікування за кордоном допомагає на короткий срок. 22 липня 1900 Левітана не стало.